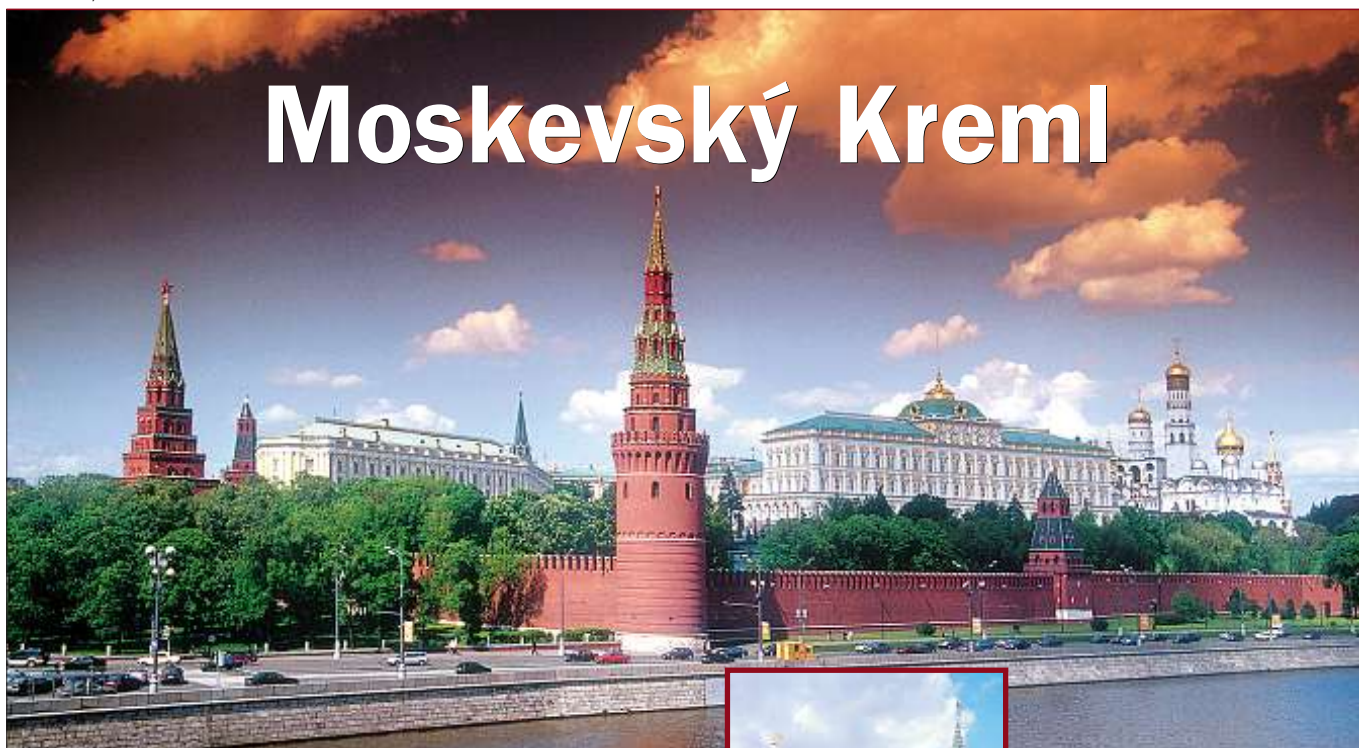

in.ihned.cz/zahranici

FOTO: LUMÍR PECOLD

Moskevský Kreml

První písemné zmínky o Moskvě se datují kolem roku 1147, kdy kníže Jurij Dolgorukij vzkázal novgorodskému Svjatoslavovi: „Pospěš ke mně, bratře milý, do Moskovu!“

Na konci 11. století byla Moskva jen nevelkým městem s typicky feudálním středem a předměstími, kde žili řemeslníci a obchodníci. Příčinou vzestupu města byla skutečnost, že leželo na křižovatce obchodních cest. Od 2. poloviny 13. století se Moskva stala sídelním městem samostatného knížectví. Na konci 15. století již byla metropolí centralizovaného ruského státu. V roce 1712 přenesl car Petr I. Veliký vládu z Moskvy do tehdejšího Petěrburgu. Moskva však ani poté nepřestala být významným politickým a kulturním centrem státu. Po vítězství Říjnové revoluce se sídlo sovětské vlády přeneslo opět do Moskvy.

Nesčíslné požáry nelítostně pustošily stavební památky původně dřevěného města. Přesto zde najdete řadu unikátních historických a architektonických památek z nejrůznějších dob. Tou nejznámější je bezesporu moskevský Kreml.

Kremelský pahorek

Od nepaměti se říkalo, že Moskva, podobně jako starý

Řím, leží na sedmi pahorcích. Na jednom z nich – Borovickém – stojí Kreml.

Tato část města je nejstarší a nejznámější. Právě na kremelském pahorku, byla v roce 1147 postavena dřevěná pevnost, která se stala srdcem budoucího města. Kremelské hradby dlouhé 2235 metrů a věže, jak je známe dnes, byly vybudovány v letech 1485–1495 a uchovaly se téměř v původní podobě. Obraz kremelských hradeb dotváří systém věží a věžiček

Borovická věž je postavena na úpatí kremelského návrší. Je vysoká asi 50 metrů a do Kremlu se přes její bránu přivázely různé zásoby, jelikož nedaleko byla obilná skladiště a konírny.

Vodárenská (Sviblova) věž je jednou z rohových věží a patří k nejkrásnějším v Kremlu. Původně byla nazývána jménem bojarů Sviblových. V roce 1812 byla vyhozena do povětří ustupující armádou Napoleona. O sedm let později byla ale postavena znovu.

Tajnická věž byla první – touto věží byla zahájena výstavba kremelských opevnění. Věž měla podzemní průchod k řece Moskvě a byla tu také prokopána tajná podzemní studna.

Beklemiševská (Moskvorecká) věž byla postavena v roce 1487. V 17. století k původní věži přistavěli její vrchní část.

Konstantino-Jeleninská věž měla původně boční střílnu, průjezdní bránu a padací most přes hluboký vodní příkop. V 17. století byl průjezd věží uzavřen a ve střílně byla zřízena mučirna.

Nabatnaja neboli Poplachová věž dostala jméno od své funkce. Kdysi na ní visel poplašný zvon „nabat“, který se v případě nebezpečí rozhlaholil po celé Moskvě. Za velké lidové vzpoury roku 1771 svolával Moskvany do boje. Carevna Kateřina II. přikázala, aby mu za to vyrvali „jazyk“. A tak tu stojí Poplachová věž, ale bez hlasu.

Carská vížka stojí na místě, kde na rozkaz cara Ivana Hrozného byla postavena původně dřevěná věžička, odkud car přihlížel popravám vzpurných bojarů na Rudém náměstí.

Nádherná Spasskaja (neboli Spasitelova) věž slouží jako jakási slavnobrána Kremlu. Hlavní branou této věže slavnostně vjíždějí do Kremlu carové, cizozemská poselstva, procházela tudy církevní procesí. Nesmělo se tu však projíždět na koni a procházet s pokrytou hlavou. Dokonce i carové museli tento zákaz respektovat.

Další z nárožních věží se říká Arzenální (Sobakinova) a má tvar osmnáctistěnu.

Kreml, to ovšem nejsou jen hradby. Středem Kremlu je starobylé Chrámové náměstí (Sobornaja ploščad') s chrámy Uspenským, Blagoveščenským a Archangelským. Ve všech se dobře zachovaly nástěnné malby, fresky a ikonostasy. ●

LUMÍR PECOLD

INFORMACE

Moskevský Kreml byl od 13. století centrem politické moci Ruska. Na jeho teritoriu se mimo jiné nacházejí významné sakrální stavby ruského pravoslavní a řada muzeí. Společně s Kremlm bylo na seznam UNESCO

v roce 1990 zapsáno také Rudé náměstí, Katedrální náměstí, chrám Vasila Blaženého a obchodní dům GUM s pasážemi zastřešenými sklem. Seznam světového dědictví UNESCO v češtině: www.ingema.net